

FRO

Nytt

FRO
Nr 1, mars 2009

Vad ska hända med FRO?

sid 2

**Populär radiokurs
i Dalarna**

sid 14

**Ökad kompetens för
civila uppdrag krävs**

sid 19

Vi måste jobba hårt för att få nya medlemmar – och vi måste göra det tillsammans

Tänker jag tillbaka på varför jag gick med i FRO så var det framför allt för att jag ville göra min insats för samhället. Efter-som jag inte fick göra värnplikten kändes det rätt just då.

Att jag sedan var intresserad av kommunikation och elektronik gjorde valet av organisation enkelt. Att jag gick med och engagerade mig har jag hittills aldrig ångrat.

På köpet fick jag en meningsfull fritid, bra utbildning och dessutom många vänner runt om i Sverige.

Flera gånger har jag också fått nytta av mina kunskaper som FRO har gett mig.

En av de mera dramatiska gångerna var under tsunamin i Asien 2004 då jag hjälpte till på svenska ambassaden i Bangkok under ett par dagar.

Att jag blev rekryterad av FRO stämmer inte. Jag rekryterade mig själv genom att jag var tvingad att välja något annat istället för värnplikten. Det är nog också det som till viss del ligger FRO till last nu. När vi hade 47-årstilldelning behövde vi inte jobba så mycket med rekrytering eftersom

medlemmarna kom med ändå.

Numera måste vi jobba hårt för att få nya medlemmar.

Det är ute i avdelningar och förbund som denna rekrytering i första hand måste ske. Det är där man vet vilka lokala aktiviteter man kan erbjuda medlemmarna. Självklart innebär detta att det måste finnas intressanta aktiviteter för medlemmar.

När förbunden hade möjlighet att komma med synpunkter på den "nulägesrapport" runt rekrytering som togs fram under 2008 svarade bara två förbund! Tack FRO Elfsborg och FRO Östergötland för det. Men vad hände med alla de övriga förbunden? Behöver de inte rekrytera fler medlemmar?

Det spelar ingen roll hur framtiden ser ut för FRO med alla dessa utredningar som pågår runt frivilligheten. Vill vi att vår organisation ska fortsätta att leva måste vi rekrytera – vare sig vi får mycket eller lite pengar oss tilldelade.

Vore det bara att dubbla antalet medlemmar så borde alla sanna FRO:are se till att skaffa familjemedlemsskap. På

det sättet skulle vi kunna öka medlemsantalet ordentligt.

Vimol Nantapotech

Fredrik Andersson,
ersättare i Centralstyrelsen

Men det räcker inte med familjemedlemmar, även om dessa är mer än välkomna. Vi behöver också aktiva medlemmar som vill engagera sig på olika nivåer inom FRO.

Det

finns fortfarande eldsjälarna runt om i landet men vi behöver fler. Flera förbund berättar också att man ser ett visst nytt inflöde av medlemmar efter ett par år av minskning.

Fortsätt kämpa med rekrytering och hitta eldsjälarna som vill jobba med detta.

Fredrik Andersson

**Medlemstidning för
Frivilliga Radioorganisationen**
fronytt@fro.se, fax 08-52807737
Stora Nygatan 26, 111 27 Stockholm

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Eva Neveling
eva.neveling@fro.se
08-753 00 21, 070-715 58 56

Stf ansvarig utgivare
Peter Antoni, 08-765 80 39
peter.antoni@fro.se

Lokalredaktörer
Lillemor Bohlin, 044-22 60 79
lillemor.bohlin@fro.se
Christer Ekberg, 070-3406461
christer.ekberg@fro.se

Pekka Hakkarainen, 070-795 33 21
pekka.hakkarainen@fro.se
Marie Nedinge, 08-10 69 54
marie.nedinge@fro.se
Kjell Nerlich, 0505-120 00
kjell.nerlich@fro.se (teknisk redaktör)

Annonser
Kristen Ljungqvist, 070-519 49 39
kristen.ljungqvist@fro.se

Tryck
VTT Grafiska, Vimmerby, 2009

Ordförande
Björn Hägglund, bjorn.hagglund@fro.se
Generalsekreterare
Jan Johansson, jan.johansson@fro.se
tel 070-561 53 71

Webbplats
www.fro.se

Adressändring
Vid adressändring kontakta eget förbund.

Ekonomi: Susanne Hänel
E-post: ekonomi@fro.se, 08-528 077 32

Administration: Helena Battersby
E-post: adm@fro.se, 08-528 077 31

Utbildning: Lennart Back
E-post: utbildning@fro.se, 08-528 077 34

Materiel: Bo-Göran Olsson
Tel/Fax: 0611-60104
E-post: bo.g.olsson@fro.se
E-post: central.mtrl@fro.se

*Chefredaktören förbehåller sig rätten
att redigera i allt inkommet material.*

Nästa nummer kommer i v 24, 2009.
Material senast 14 maj.

Omslagsbild
Sandra Persson, Västerås, gillar att köra bandvagn, här vid FFK:s samverkansövning i Östergötland i augusti 2008.
(Foto Niclas Gylered)

Frivilligverksamheten kommer att förändras

FRO utan generalsekreterare och kansli?

Osäkerheten om effekten av den så kallade Körlofska utredningen är stor. När detta läses har frivilligorganisationerna lämnat sina remissvar och frågan går nu vidare till riksdagen.

– Inom FRO får vi inte gripas av panik utan försöka hålla huvudet kallt och se över hur vi ska fortsätta att profilera oss inom vårt viktigaste och största område: huvudmannskapet för lednings- och sambandstjänst inom hemvärnet, säger Georg Guldstrand, vice ordförande, FRO, och ansvarig för utformningen av FROs remissvar.

Detta remissvar säger bland annat att FRO anser att det bör finnas kvar utpekade frivilligorganisationer som stödjer Försvarmakten och det civila samhället.

Vidare att FRO är positivt till ren uppdragsstyrning och utökar gärna samarbetet med övriga organisationer. Samarbetet ska dock utformas av organisationerna själva och vara frivilligt.

– Det är klart att vi ska jobba så effektivt som möjligt, säger Georg. Vi föreslår även att eventuella förändringar bör börja gälla först 2011 för att organisationerna ska hinna anpassa sig till nya förutsättningar.

Ingen anledning till panik

Centralstyrelsen tycker inte att det finns anledning till panik eftersom det kommer att ta tid att ändra inriktningen inom frivilligverksamheten och riksdagen ännu inte har fattat något beslut.

– Om riksdagen fattar beslut under våren är tanken att förändringarna ska börja gälla från 2010, säger Georg. Den nya Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, som ersatt KBM, och Försvarmakten kommer sannolikt inte hinna göra några större förändringar när det gäller vem som ska hjälpa dem med upp-

dragsutbildningar inför 2010 med så kort varsel. Vi har alltså tiden på vår sida, även om vi inte kan slå oss till ro.

För förändringar blir det – även om ingen idag kan säga hur och när.

Verksamheten inom förbund och avdelningar måste bedrivas på ett bra sätt så att nya medlemmar lockas till organisationen. Medlemmar som sedan kan bemanna de uppdrag FRO har.

– Det finns fortfarande alltför många luckor och det är vi inte tillfreds med.

Med en förändrad frivilligverksamhet kan man också räkna med att andra aktörer dyker upp på marknaden. Det blir helt enkelt konkurrens om uppdragen och en del uppdrag kan försvinna. Försvinner uppdrag kommer pengar också att minska, alternativt utebli, eftersom de stödmedel FRO får idag kommer att ingå i uppdragsmedel.

FRO utan generalsekreterare?

– En viktig fråga som vi måste ta ställning till är hur ett FRO utan militära uppdrag skulle kunna se ut, säger Georg. Då kan vi troligen inte längre ha en central ledning med generalsekreterare och kansli. Ett kansli som i praktiken idag även stöder den lokala verksamheten med en del arbete. Centralstyrelsens roll kommer troligen att bli förändrad.

Utökat samarbete med övriga organisationer inom frivilligheten kommer att bli nödvändig.

– Däremot tror jag inte att vi kan utse någon av de nuvarande organisationerna att ta över ansvaret helt. En paraplyorganisation, där man delar på olika funktioner inom administration och ekonomi, kan vi säkert enas om, men då måste det vara något helt nytt. Jag tror ingen idag är villig att överlåta ”styret” åt någon av de befintliga organisationerna.

Vem skulle våga föreslå att AIK och Djurgården slogs ihop till ett Stockholmslag?

Eva Neveling

– Stora förändringar väntar FRO, men det finns ingen anledning till panik, säger Georg Guldstrand, vice ordförande i FRO.

Georg tror att en viktig uppgift för Riksstämman 2010 blir att ta ställning till anpassningar FRO måste göra om riksdagen fattar beslut i den ”Körlofska utredningens” riktning.

Ingenting förblir som det varit

– Och där är jag orolig, säger Georg. Hur ska vi få FRO:s medlemmar att förstå att en förändring är nödvändig? De flesta som varit med länge räknar med att allting ska förbli som det alltid varit, statliga utredningar eller ej.

– Det är det enda vi kan vara helt säkra på: förändringar kommer och vi kommer att tvingas tänka om på de allra flesta punkter.

Georg ser gärna att många fler engagerar sig på FRO:s diskussionsforum på hemsidan, www.fro.se.

– Väck diskussionen själv eller haka på där det redan finns inlägg. Ju mer vi diskuterar omställningsfrågor desto bättre förberedda är vi när vi måste förändra FRO. ■

Eva Neveling

Vägverksuppdraget

Rakel, HF-radio och flygradio i centrum under utbildningshelg i Borlänge

Ett tjugotal FRO:are träffades i Borlänge i slutet av januari för att utbildas i ny teknik i Vägverkets radiobandvagnar. Förutom de som fick sin grundutbildning för ett år sedan deltog även tolv nya med särskild inriktning på Norrland. Från Vägverket deltog instruktörerna Rolf Rudman och Kjell Israelsson.

– Helgen har ägnats åt grundutbildning för de nya och genomgång av ny teknik för dem som är med sedan tidigare, säger Niclas Gylered, FROs handläggare för Vägverksprojektet.

Genomgångarna har framför allt gällt Rakel, HF-radio och flygradio. Rakel används redan av flera polismyndigheter och kommer att vara det helt dominerande systemet inom några år. Traceline, ett dataprogram för att kunna se var fordonen är någonstans med hjälp av GPS, visades också upp. Alla fordon som har GPS

går sedan att följa på dataskärmen.

Rekryteringen till Vägverksuppdraget har skett både med hänsyn till erfarenhet och kunskaper men också till geografisk placering.

– Vi strävar efter en bred spridning eftersom vagnarna är utplacerade över hela Sverige. Vi har FRO:are från Kalix i norr till Malmö i söder, från Göteborg i väster till Gotland i öster. Tyvärr har vi bara en tjej, Sandra Persson från Västerås, men vi rekryterar gärna fler.

Radiobandvagnarna är placerade i Borlänge och Jönköping. Den tredje kommer att placeras i Sollefteå under våren. Grupperna består av sex personer, en gruppchef och fem systemoperatörer. På sikt räknar Niclas med att alla ska kunna köra bandvagn. Hittills har alla ännu inte hunnit få bandvagnsutbildning.

Någon stor nyrekrytering kommer inte att ske under 2009, men intres-

serade får anmäla intresse eftersom det kan bli ytterligare behov av personal.

De tre radiobandvagnarna bildar tillsammans med drygt 60 vanliga bandvagnar en nationell resurs som kan användas av andra myndigheter vid behov. En tjänsteman i beredskap, en så kallad Tib, fungerar som Vägverkets kontaktperson. Dit kan myndigheterna vända sig vid behov.

– Målet är att vi ska kunna rycka ut inom ett dygn, snabbare om det är möjligt, förklarar Niclas. De här bandvagnarna ska dock användas som komplement till ordinarie resurser i kommuner och landsting.

Aktuella insatser kan vara vid skogsbränder, översvämningar, extrema snöoväder och stormar.

Hittills har styrkan inte behövt rycka ut.

– Några gånger har vi varit förvarnade men inte behövt rycka ut.

I vecka 35 kommer en övning genomföras i Sjöbo i Skåne. Där ska FRO samarbeta med FFK, FAK, Svenska Kraftnät, Vägverket, Banverket, lokala räddningstjänsten samt polisen.

Vägverket kommer att delta med två radiobandvagnar och ett antal "vanliga" bandvagnar i övningen. En Molosvagn kommer troligen också att vara på plats.

De nya i Vägverksuppdraget får en genomgång av radiobandvagnarna. (Foto Christer Ekberg)

– Många efterlyste praktik under utbildningshelgen i Borlänge, säger Niclas. Under veckan i Sjöbo ska allting prövas i praktiken. Då blir det verkligen tillfälle att köra bandvagn och att prova systemen.

Niclas hoppas på ytterligare en övning under våren men där har beslut ännu inte fattats.

Hela FRO:s styrka med Vägverksavtal ska vara fullt operativ i januari 2010. ■

Eva Neveling

**Tomas Svensson, t v, och
Anders Weiss lär sig den nya
kortvågsradion.
(Foto Christer Ekberg)**

**Vägverkets radiobandvagn
inifrån. Från vänster Ulf Malm-
gren, Jan Thillas, Per Rosqvist
och Peter Ivarsson-Rudman.
(Foto Niclas Gylered)**

Molosvagn under vinterövning.
(Foto Torbjörn Söderberg)

Nytt Molosavtal

Ett nytt avtal har tecknats mellan Svenska Kraftnät och FRO. Samtliga personliga avtal med SvK sägs upp enligt speciellt utskick till berörda. Förändringen innebär att samtliga med Molosavtal i fortsättningen kommer att teckna avtal med FRO, som i sin tur sluter avtal med Svenska Kraftnät.

– Den här förändringen har gjorts för att förenkla administrationen, och gäller samtliga organisationer som jobbar mot SvK, förklarar Hans Andersson, som är handläggare för Molosprojektet.

Andra nyheter i Molosprojektet är att nya kursplaner kommer att lanseras under 2009. Alla Molosanknutna kommer att få ny utbildning på Toyotas terrängbil. Det kommer också att bli nya teknikkurser eftersom Molosvagnarna stegvis förses med ny teknik. Repetitionskurser kommer ock-

så att genomföras så att personal som var med från början nu får komma i kapp i den tekniska utvecklingen.

Rekryteringen har gått litet trögt den senaste tiden och Hans tillsammans med Svenska Kraftnät efterlyser Molospersonal framför allt från förbunden i norr.

Målet är att det ska finnas åtta fullt utrustade Molosbesättningar i landet: Boden, Härnösand, Borlänge, Boxholm, Järfälla, Trollhättan, Torsås samt Åsbro utanför Örebro. Samtliga Molosvagnar är utplacerade.

– Grundbesättningen är sex personer per Molosenhet vilket gör totalt 48. Till detta kan vi "överrekrytera" med 50 procent för att klara framtida behov och avgångar. Lokalt kan man alltså vara 8-9 stycken och man kan då stötta andra Molosenheter vid uppdrag som är personalkrävande.

Hans vill gärna be Molospersonalen att satsa på "kompisrekrytering".

– Berätta för dina kompisar att det här är ett kul uppdrag, där du får lära dig mycket nytt och komma i kontakt med ny teknik. Dessutom får du möjlighet att göra en viktig insats när det bränner till. Vi vet ju alla hur viktiga Molosinsatserna har varit vid stormar, skogsbränder och liknande.

Hans vill avsluta med följande:

– Du behöver inte vara fullärd för att få skriva avtal för Molostjänstgöring. Utbildningen får du av oss. Och vi ser gärna både killar och tjejer med teknikintresse som har möjlighet att teckna civilt Molosavtal. Det betyder att du inte kan ha hemvärnsavtal eller annat samtidigt. Körkort lägst klass B är också ett krav. ■

Eva Neveling

FOTNOT. Är du intresserad ska du snarast höra av dig till Jan Asplund, jan.asplund.fro.se, som är rekryteringsansvarig för Molos.

Teknikkurs Molos (FRO 85M) går vecka 17 i Härnösand.

Ny klädprofil för Molos

Under våren kommer all personal i Molosgängen att få nya kläder.

Det har visat sig att Molospersonal under olika uppdrag har förväxlats med linjearbetare och annan el-personal av både allmänhet och arbetare från elbolagen.

Det vill Svenska Kraftnät nu komma ifrån och har därför i samarbete med FRO enats om en ny profil som tydligt ska visa vilken uppgift man har.

De nya kläderna består av gula fluorescerande jackor och byxor och blir enhetliga för samtliga frivilligorganisationer som arbetar med Svenska Kraftnät. ■

Pekka Hakkarainen

Först ut i de nya kläderna är nyblivne Molosoperatören Kjell Ingvarsson från Göteborg. (Foto Pekka Hakkarainen)

Nya civila uppdrag för FRO

Sambandsutskottet har under 2008 inventerat tänkbara nya civila uppdrag. Följande uppdragsförslag bearbetades vidare under hösten 2008 och januari 2009.

Från organisationen Nationella Tele- samverkansgruppen, NTSG, har erhållits ett uppdrag att sköta trådlöst stabssamband i olika former (HF, UHF/VHF, satellittelefon) främst vid en övning under våren 2009. Om

resultatet blir lyckat kan FRO räkna med återkommande uppdrag.

NTSG är ett samverkansforum för operatörer inom trådlös kommunikation, framför allt mobiltelefoni, som behöver reservsamband mellan sina driftsledningscentraler vid ett eventuellt bortfall av elkraft.

Räddningsverket (numera MSB) har beviljat pengar för att starta en utbildning i "Elsäkerhet i hemmet" avsedd för enskilda medborgare.

Utbildningen ska genomföras lokalt av förbund/avdelningar. Under 2009 planeras 78 åttatimmarskurser fördelade på de olika förbunden.

Luftfartsverket bedriver övningsverksamhet (katastrofinsatser vid flygplanshaveri etc). För närvarande sker detta på Arlanda.

FRO Stockholm har engagerats för att säkerställa det interna/externa sambandet vid dessa övningar.

Övriga större flygplatser i landet står sedan på tur, varvid liknande uppgifter blir aktuella för respektive förbund. ■

Gunnar Unger

Underrättelsetjänsten avgörande för gott stabsarbete

Rätt information och information i rätt tid är nyckelord för gott stabsarbete. Den stab som har en väl fungerande underrättelsetjänst har också alla möjligheter att ligga steget före. Pilotkursen som Försvarsutbildarna ordnade i stabs- och underrättelsetjänst var därmed precis vad alla väntat på. Ett tjugofemtal förväntansfulla deltagare från tre olika hemvärnsbataljoner samlades på Väddö en kall och frostig januarihelg för att lära sig mer.

Kurschefen och instruktörerna, de flesta FRO:are, satte omedelbart nivån för kursen – här skulle man diskutera och byta erfarenheter, inte bara bli matad.

Både ålders- och erfarenhetsnivån var väl spridd i gruppen, så det borgade för ett brett underlag att utgå ifrån. Diskussionens vågor gick också höga.

Underrättelsecykeln (planering, inhämtning, bearbetning, delgivning) och informationscykeln utgjorde ba-

sen för kursen. Titti Karlström berättade och diskuterade sig tillsammans med deltagarna igenom hur man kan arbeta med underrättelseverksamhet i en stab och varför.

Självfallet måste man också känna väl till informationens väg genom staben. Utan förståelse för det, riskerar man att meddelanden inte kommer dit de ska eller att de inte finns registrerade om man behöver söka efter dem vid ett senare tillfälle.

Vilka listor och tablåer kan man alltså behöva förutom en meddelandeblankett? Och vad måste en meddelandeblankett egentligen innehålla för att fungera?

Ett uppskattat inslag under helgen

Litet spel där informationen skulle upp på lägeskartan.

var grupparbetet om försvar av stabsplats. Stabsplatsen måste vid behov kunna försvaras och man behöver också planera för vem som gör vad. Detta är något man ibland glömmer att ta med i stabsarbetet, trots att det är så viktigt.

Extra trevligt var givetvis att komma ut i solen och undersöka försvarsmöjligheterna på plats. Men att just Väddö kursgård nog inte är något lätt objekt att försvara med begränsade resurser kom grupperna snabbt fram till.

Organisation och ledningsmetodik är andra bitar som också måste falla på plats för att en stab ska fungera.

Hur arbetar egentligen L1, L2 och L3 och vad innebär det för stabens uthållighet? Vilka stabsfunktioner bör man ha på olika typer av staber och vilka sektioner arbetar de i sin tur i?

Vilka styrande dokument har vi att rätta oss efter och vad innehåller de?

Procedurord och uttryck

Ra 180 har börjat användas allt mer allmänt inom hemvärnet. Det blev därför också en genomgång av denna radio så att alla kunde hantera den i de övningar på kursen där informationen gick via radio.

Eftersom det sambandsreglemente, som varit gällande i snart två år, inte alltid är så välkänt blev det även en kort duvning i detta med "this is", "roger", "over" och lite annat av gällande procedurord och uttryck.

Självklart måste också alla i en stab kunna föra lägeskarta och uppdatera denna vid behov.

Grupperna kastade sig med liv och lust in i övningen med UTM-kartor, oleat och färgpennor. De som kunde lite mer hjälpte de andra och det blev verkligen bra kartor att visa upp.

Sist men inte minst – hur möblerar man egentligen en stab i hus och i tält? Grupparbetet med detta visade att det sannerligen finns fler bra lösningar på samma uppgift.

Nu väntar alla bara på att det blir en fortsättningskurs i stabs- och underrättelsetjänst. ■

*Text och foto:
Marie Nedinge*

Hjälps man åt med att rita in tecknen på lägeskartan går det mycket lättare.

En av grupperna diskuterar organiserandet av försvar av stabsplats under överinseende av kapten Kjell Karlström med hunden Sigge.

Ny lokalredaktör i norr

Christer Ekberg vill ha in fler nyheter från Norrlandsförbunden i FROnytt.
(Foto Eva Neveling)

Christer Ekberg heter FROnyttts färskaste och nordligaste lokalredaktör. Han bor i Karlsborgsverken med hustru Eva-Britt och tre pojkar, 22, 20 och 18 år. Familjen är FRO-medlemmar sedan länge, Christer själv sedan 20 år. Han har varit ordförande i Norrbotten Östra i sex år.

– Ring till mig när du har något på gång, säger Christer till FRO-kollerna i norr. Det behöver inte vara stora grejor, även små notiser ska med i tidningen.

Christer ingår numera i Vägverkets krisberedskap och är gruppchef för den norra gruppen.

Fritidsintressen utöver FRO är fiske, helst på vårisen med tävlingar.

– Jag vill bli lokalredaktör för att visa upp den norra delen av Sverige, säger Christer, som fick en knuff av en annan lokalredaktör att börja skriva i FROnytt.

– Tack för det, Marie (Nedinge), avslutar Christer. ■

Eva Neveling

Jan Johansson är ny generalsekreterare. (Foto Eva Neveling)

Ny generalsekreterare

Jan Johansson har återanställts som generalsekreterare från den 19 januari 2009 till och med den 30 juni 2010. Jan kommer att arbeta deltid och besöka kansliet i Stockholm ca 1-2 dagar i veckan, övrig tid från hemmet.

Du når generalsekreteraren via mejl jan.johansson@fro.se eller tel 070-561 53 71. ■

Eva Neveling

FRO – en frivillig beredskapsorganisation?

En ny frivilligutredning har sett dagens ljus. Den viktigaste slutsatsen i utredningen är att verksamheten i organisationerna ska styras av uppdrag i större omfattning än nu. Den allmänna uppfattningen verkar vara att detta innebär att stödbidraget försvinner, men de organisationer som får uppdrag kommer att få motsvarande ökning av uppdragsmedlen.

Kanske är det så enkelt. Kanske är det inte. Utredningen pratar även om en ökad konkurrens om uppdragen genom att fler organisationer ska kunna vara med. Det kan även leda till ökad konkurrens mellan dagens frivilliga försvarsorganisationer.

Hur gärna vi än vill handlar vårt uppdrag inte om att tillhandahålla radioapparater eller att bygga häftiga sambands-system.

Vårt uppdrag är att rekrytera och utbilda personer som är lämpliga att medverka i samhällets krisberedskap på ett

eller annat sätt. Kan vi bli bättre på att lösa de uppdrag vi har? Vad säger att FRO är bäst på att rekrytera sambandspersonal?

Risken är att vi förlorar några av de uppdrag som vi tror är säkra.

Centralstyrelsen har konstaterat att vi bör ha en positiv och öppen syn på förslagen från frivilligutredningen. Fattas bara annat! Vi kan ju inte gå emot våra framtida uppdragsgivare.

Men varför tar vi inte initiativet till att skapa en ny form av verksamhet? Förbunden förefaller inte vara inblandade i dessa viktiga frågor.

Andra organisationer ökar samarbetet på ett tydligt sätt eller driver andra idéer om förändringar.

FRO tror att ändringen inte kommer att bli så stor, i alla fall inte på kort sikt.

En frivillig beredskapsorganisation? Det är så utredningen förslår att organisationerna ska benämnas i fortsättning-

en. Vi får se vad Försvarsmakten och riksdagen kommer fram till. Den hotbild som är grunden för dagens verksamhet finns inte mer. Vår omgivning, till exempel hemvärnet, genomgår en omfattande anpassning till dagens situation.

Vem tror att de frivilliga försvarsorganisationerna ska kunna leva kvar med samma förutsättningar som de senaste 50 åren, låt vara att stödmedlen flyttas till uppdragsmedel?

Jag läser i protokoll från centralstyrelsen att en av ledamöterna har fått uppdraget att undersöka om vi kan få överta gammal Mobitex-utrustning när Socialstyrelsen nu ska avveckla denna.

Det vore bättre om vi satsade på modern materiel som kan användas både vid rekrytering och utbildning.

Om detta är ett mått på centralstyrelsens strategiska inriktning, då ligger vi illa till i FRO. ■

Pär Ampär

Annica Nordström, FRO Malmö, har startat en FRO-grupp på Facebook. (Foto Melanie Larsson)

Nu finns FRO på Facebook

Annica Nordström i Malmö tycker FRO är toppen.

– Vi löder, sänder radio och gör studiebesök. Det är skitkul, säger Annica, som är medlem i FRO Malmö.

Annica funderade på hur hon skulle få kontakt med andra FRO:are i Sverige. För att kolla läget, snacka radio.

Eftersom Annica är van Facebook-användare var lösningen nära.

– Jag startade en grupp på Facebook och nu är vi 13 medlemmar i gruppen.

Och mycket riktigt. Söker du på FRO så dyker logotypen upp ganska snart. Prydligt och lockande för dem som vet vad som gäller och kanske en rekrytering för andra som hamnar

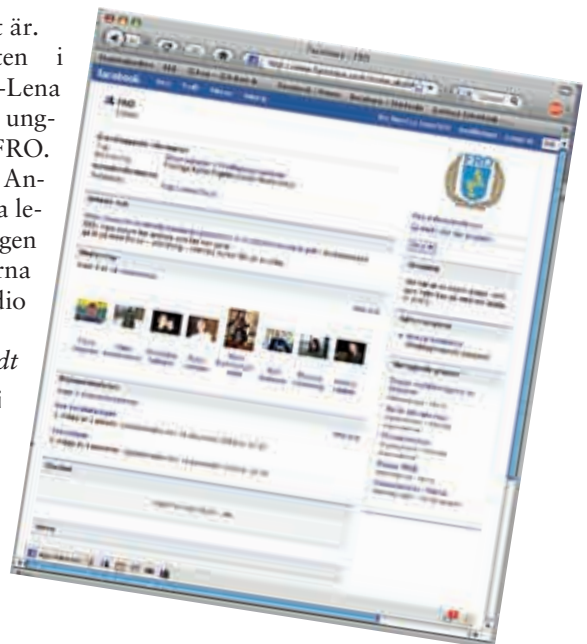
där och undrar vad det är.

Ungdomsverksamheten i Malmö leds av Anna-Lena Olsson, som är central ungdomshandläggare i FRO. Magnus Jönsson och Anders Lindén är de andra ledarna som uppenbarligen lyckats få ungdomarna att trivas och tycka radio är kul. ■

C-H Segerfeldt

Vill du också vara med i Facebookgruppen FRO?

Gå in på www.facebook.com och registrera dig. Därefter letar du reda på FRO-gruppen via sökfunktionen och registrerar dig.

Skridskoåkare och åskådare utmed banan. Vikingsrännnet är en folkfest och samlar massor av folk. (Foto Jan Lennström)

Äntligen is mellan Uppsala och Stockholm

25 FRO:are klarade sambandet för 3.200 tävlande

Vikingarännnet är egentligen tre långfärdsskridskolopp (Vikingarännnet ca 80 km, Vikingaturen ca 50 km och Vikingarännnet kortis ca 20 km) för motionärer. Loppet är ett årligt återkommande arrangemang som går på Mälarisar utefter den gamla vikingaleden mellan Uppsala och Stockholm – under förutsättning att det finns is att åka på. Loppet har fått ställas in vid flera tillfällen, men i år har det alltså varit en riktig isvinter. 3 200 deltagare kom till start i år.

Givetvis behövs det många funktionärer för att få ihop det här och ett väl fungerande samband utmed hela sträckan är ett absolut krav.

Cirka tjugofem FRO:are arbetade med ljud och samband under årets lopp.

När starten gick klockan åtta vid Skarholmen hade FRO:arna redan varit på plats i två timmar och sett

till att bland annat ljudanläggningen fungerade. Sambandsprovet utmed hela banan, från start till mål och via alla fem stationer för åkarservice var klart vid halv åtta.

Mobitex för viktig information

Varje servicestation samt start och mål hade en Mobitex på plats för rapporter om skador, åkare som brutit och annan viktig information. Alla som arbetade på isen, inklusive speakers utmed banan, hade varsin Motorola HT800. Det blev närmare 100 stycken.

Sjukvårdspersonal vid servicestationerna samt de FRO:are som arbetade där hade dessutom varsin PMR-station för intern kommunikation. Det behövdes sannerligen ibland, även om det inte alltid hjälpte.

Den åkare som fallit och blödde minst sagt ymnigt från sin sönderslagna läpp lyckades till exempel smita från sjukvårdarna som försökte få

honom att bryta loppet. Trots ”efterlysning” via interna radiosystemet med åknummer och signalement, hittade nästa servicestation utmed banan honom inte. Man får hoppas att det gick bra ändå.

Säkerheten var som vanligt viktig. Skulle någon råka ut för ett ofrivilligt vinterbad eller en besvärlig olycka, fanns goda möjligheter att nå dessa personer snabbt och att vid behov rapportera vidare till den civila sjukvården.

Förutom fyrhjulingar för transport av folk och utrustning utmed banan, fanns nämligen även ett antal svävarfarkoster för snabba insatser och eventuell sjukvårdstransport.

Svävarna hade möjlighet till direkt kommunikation med SOS Alarm via sina mobila R72:or.

Dessa radiostationer fanns även hos FRO:arna på åkarservicestationerna för medhörning, så att informationen snabbt också kunde gå vi-

dare via Mobitex eller telefon till rätt instans.

Förrädiska sprickor

Arrangörerna beskrev lyriskt att loppet hade den bästa isen på länge med perfekta åkförhållanden och medvind större delen av sträckan. Så var det säkert också för dem som var väl förberedda och i god kondition. För andra var det ibland tuffare.

Längsgående köldsprickor gjorde banan besvärlig om man inte såg upp. Många fastnade och föll. För de flesta gick det bra med bara mindre skrapår och stukad värdighet.

För andra tog loppet slut vid dessa sprickor med fall som orsakade brutna armar, ben och handleder, hjärnskakningar, skärsår och annat. Sjukvårdspersonalen hade fullt upp. Det hade därmed också Mobitex-operatörerna.

– Det var inga dödpunkter alls under dagen, berättade Gabriele Källefors, som skötte Mobitexen vid Kairo i Upplands Väsby. Vi hade att göra precis hela tiden. Jag upplevde det som om det var mycket olyckor överlag i år jämfört med de tidigare gånger jag varit med.

Det gick ändå trots allt bra för de allra flesta åkarna. Stationerna med åkarservice bjöd bland annat på dryck, skavsårplåster och peppning – inte nödvändigtvis i den ordningen.

Vikingsarännen är en klar folkfest med massor av deltagare och mycket publik. Gissningsvis kommer nästa

Vikingsaränn att få ändå fler deltagare, särskilt om solen visar sig mer än i år.

Vem som vann? Herrklassen vanns – i år igen – av Johan Håmås och damklassen av Karolin Palmertz Cerne, båda från Stockholm Speedskaters Inlines och SK. ■

Marie Nedinge

En arbetsplats i ett av sambandsrummen.
(Foto Thor-Björn Gahlin)

Örjan Lindblom sitter vid en av de Mobitexer som användes för rapportering av åkare utmed banan.
(Foto Thor-Björn Gahlin)

Radiointresset på topp i västra Dalarna

Radiointresset har blommat upp i Västerdals hemvärnskompani i nordvästra Dalarna sedan ett antal handburna VHF-apparater köpts in till personalen.

– Det var en annons i FROnytt som fick mig att köpa in ett antal apparater till kompaniet, säger Sven-Åke Arvidsson, kompanichef i Västerdals hemvärnskompani, som omfattar Malung-Sälen och Vansbro kommuner. Eftersom jag också är FRO:are och intresserad av radio tyckte jag att det här kunde vara något för kompaniet.

Personalen fick köpa apparaterna, som subventionerades av hemvärnsföreningen. De förvaras hemma hos var och en och kan även användas privat.

I ett jaktlän som Dalarna kommer de till användning i många olika sammanhang.

– I vinter har vi satsat på radioutbildning och intresset är stort, säger Sven-Åke. Vi har ju också en hel del civila uppgifter i området som eftersök och insatser vid oväder och skogsbränder.

Sven-Åke är också nöjd med att han fått ta emot en hel del ansökningar om medlemskap i FRO sedan radioutbildningen satte i gång. ■

Eva Neveling

Px777 är en liten och behändig radio. Här är det K-G Alfredsson i Västerdals hemvärnskompani som använder den vid övning. (Foto Sven-Åke Arvidsson)

Kompanichefen S-Å Arvidsson demonstrerar den nya mobila / basstationen Soon-Toone st-5188 för personalen. (Foto Bo Sunne)

Nya repeatrar i väst

Nu har arbetet med att bygga repeatrar på egna frekvenser börjat i väst. Tre repeatrar är i drift och fler är på gång. Egna frekvenser ger FRO möjlighet till fler användningsområden.

Under lång tid har FRO haft möjlighet att använda militära frekvenser till övningar och träningsnät. De frekvenserna har på senare tid minskat i antal samtidigt som FRO har breddat sin verksamhet. För att kunna utföra uppdrag av civil karaktär som stöd till samhället, sambandsuppdrag mm har FRO Elfsborg sökt ett antal egna frekvenser.

– Det är viktigt att ha en väl utbyggd infrastruktur. Vi har sökt och

fått tillstånd för ett antal fasta repeaterplatser och mobila sändare på VHF-bandet runt 150MHz. Förbundet står för tillstånden. I Göteborg, Stenungsund och Vårgårda är de redan igång, säger Kenneth Wassberg, som ingår i t-nätsgruppen.

T-nätsgruppen består av representanter från FRO Elfsborg, Skaraborg och Nordvästra Götaland. Den bildades för drygt fem år sedan och har till uppgift att samverka vid behovsanalyser, sambandsplanering och genomförande. Förbunden bildar samma geografiska område som storlänet Västra Götaland. Därför är det viktigt att kunna kommunicera över hela ytan vid eventuella händelser som rör länet.

– Vi kommer att använda de militära tvåstelliga anropssignalerna som vi har sedan tidigare, säger Kenneth Wassberg. Då blir det smidigt att växla mellan de olika näten.

Andra förbund i västsamarbetet är också i startgroparna med egna frekvenser. FRO Skaraborg kommer att bygga en repeaterplats i Lidköping och FRO Nordvästra Götaland planerar att bygga en i Trollhättan. ■

*Text och foto:
Pekka Hakkarainen*

FAKTA. Kommunikationsmyndigheten PTS har ansökningshandlingar och mer information.

Tillstånd för en bassändare kostar 365 kr/år, mobil sändare 95 kr/år.

Repeatern i Göteborg består av två mobilstationer, ett filter, strömförsörjning och detta logikkort som är själva hjärnan.

Chefsutveckling för att stärka hemvärnet

En helg varje år samlas alla från gruppchefer till bataljonschef inom Nordöstra Skånes bataljon. Detta för att öka samarbetet och utveckla oss själva som chefer.

Målen med helgen var att få ett bra engagemang ännu bättre, att öka medvetenheten om vår roll i hemvärnet och att ha en trevlig gemenskap och samvaro.

Denna helg fanns 60 procent av bataljonens chefer på plats och vi var 90 stycken som ville utvecklas.

Chefen P7, Bo Palm, var på besök. Han pratade mycket om att vi måste ha roligt tillsammans och att gruppcheferna är navet i hemvärnet. För att kunna ha roligt tillsammans krävs stöd, reflektion och utveckling i vårt ledarskap. En ledare måste ha självförtroende och självinsikt. Det ger ett tryggt ledarskap.

I ett grupparbete som handlade om personalutveckling kom många funderingar fram.

Hur gör vi för att få personalen intresserad, hur svetsar vi samman gruppen och hur utvecklar vi gruppen?

Våga synas

En fråga, som alla tyckte sig ha det självklara svaret på, var hur vi ska våga synas i samhället.

Alla i gruppen tyckte att svaret var självklart, men efter diskussion kom vi fram till att vi inte gärna gick ensamma in i en affär eller åkte buss

med uniformen på. Varför var det så?

Om inte vi som gruppchefer kan vara stolta hur ska vi då kunna motivera gruppen?

Senare på eftermiddagen åkte jag och en annan gruppchef till en affär, rätade stolt på ryggen och gick in – med diskussionen i färskt minne.

Reklam för hemvärnet

Det är nog det som krävs, en liten påminnelse om vad vi vill utträtta och vad som är viktigt. När vi visar oss i uniform gör vi reklam för hemvärnet och har en chans att berätta om vår verksamhet.

Vi fick också i uppgift att ta fram en egen utvecklingsplan. Under helgen skrev jag ner tre punkter som jag vill förbättra. I höst kommer jag att få tillfälle att gå igenom dessa med min kompanichef för att se om jag nått mina mål.

Målen kan vara personliga för mig som gruppchef men också för arbetet i kompaniet. Detta tycker jag är en bra sak för att sätta lite press på mig själv, att få saker gjorda som jag gått och tänkt på länge.

Ta hand om nya medlemmar

Vi pratade om hur man får in en ny medlem i gruppen. Vad är det som gör att han eller hon stannar kvar? Vi kom fram till att mentorskap är viktigt, en person som den nya kan vända sig till för att få information, hjälp med utrustning, stöd vid första

övningen mm. Detta ökar gruppgemenskapen därför att alla känner varandra på ett sätt som för gruppen framåt.

Så nu är det till att lära känna gruppen och få dem att tycka det är roligt att delta i övningar och aktiviteter.

Hemvärnets värdegrund

Det sista vi gick igenom var hemvärnets värdegrund och likabehandlingsarbete.

Värderingarna som finns är öppenhet, resultat och ansvar.

Denna gång arbetade vi inom kompaniet för att ta reda på vad vi vill i vårt kompani. Vad lägger vi för värdering i de tre orden och hur gör vi det praktiskt?

Öppenhet kan verka självklart, men alla vågar inte säga vad de egentligen tycker. Här kommer gruppcheferna in som en självklara medlare. Han eller hon ska känna sin grupp så väl att det inte ska vara svårt att våga tycka och tänka.

Kompaniet har till uppgift att tillsätta gruppchefer som kan och vågar vara chefer. Uppnår man detta leder

Mikael Ström, Gunilla Åkesson, Lars Ekman, Christopher Swansson och Anna Benvil i en diskussion om hur vi utvecklar våra grupper.

det till resultat och alla är nöjda. Cheferna kan genomföra bra övningar så att grupperna tycker det är roligt och givande att komma. På så sätt kan kompaniet ta ansvar i bataljonen.

Erfarenhetsutbyte stärker

Efter en helg som denna känner jag många gruppchefer inte bara inom mitt eget kompani utan även i grannkompanierna. Det är nyttigt och roligt att träffas så här en gång om året.

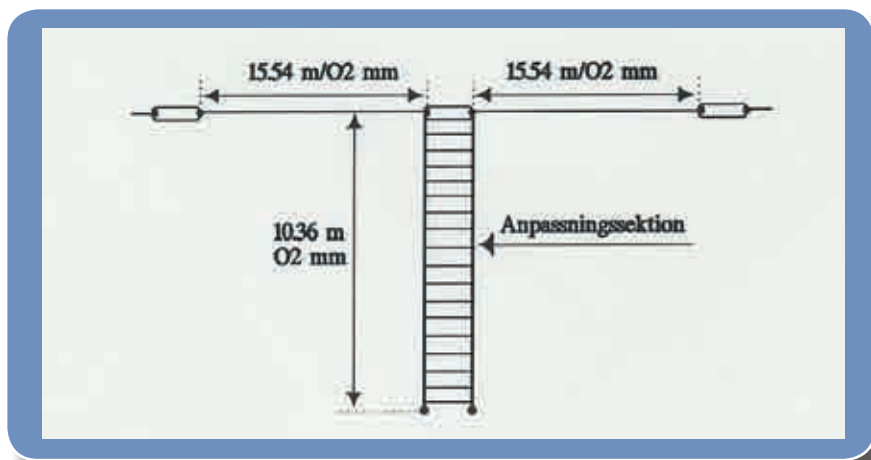
Vi pratade under raster och på

kvällen, utbytte erfarenheter och fick tips och råd. Det är inte samma sak att vara gruppchef för en stridande grupp som att ha en grupp signalister, men en del går att omsätta till den andra verksamheten.

Framför allt fick vi lite motstånd, frågor om varför vi gör så eller så. Vi var tvungna att tänka till och verkligen reflektera över vad vi gör. Det var nyttigt och jag tänker ta tillvara en del av de tips jag fick. ■

*Text och foto:
Lillemor Bohlin*

Multibandantenn för nödsamband

I den grupp som behandlar samarbete mellan landets olika radioorganisationer kom mycket upp på bordet för diskussion. En viktig sak som vi inte diskuterade var vågutbredning och antenner.

Inom FRO använder man bredbandsantennerna som samtliga bygger på konstruktionen T2FD. Antennen finns beskriven i många antenntabeller. Självt har jag varit med om att utveckla en bredbandsantenn som heter FRA-1530. Bredbandsantennerna fungerar oftast ganska bra på frekvenser mellan 2,5 – 30 MHz.

Jag skall inte här gå in på själva konstruktionen utan konstaterar att den har vissa begränsningar. De radioamatörer som är aktiva har oftast antenner som endast fungerar på de olika amatörradiosegmenten.

Över 35 procent har s.k. multibandantennerna typ G5RV eller FD4. Övriga har antenner som är avstämda till ett amatörradiosegment och en mycket liten procent har antenner som med hjälp av avstämningssenheter fungerar på flera amatörradiosegment.

Vi skall titta lite närmare på G5RV antennen. Konstruktor var Louis Varney, som avled år 2000. Redan på 60-talet diskuterade jag ofta med Louis angående konstruktionen. Jag menade

att man med en avstämningssenheter med lätthet kunde stämma av nedledningen (stegen) på 400 ohm och då inte behöva ta hänsyn till längden.

Idag har konstruktionen åter blivit populär genom att många av dagens radiostationer har inbyggd avstämningssenheter. Det har på senare tid även kommit en mängd automatiska avstämningssenheter. Samtliga avstämningssenheter har en utgång på 50–75 ohm. Det blir numera mycket praktiskt att använda

konstruktionen som Louis tänkt från början eftersom den med hjälp av avstämningssenheter fungerar på många olika frekvensband.

Antennen fungerar på HF-bandet på olika segment (amatörradiofrekvenser) från 3,5 till 28 MHz. Den har en längd som möjliggör montering på en vanlig villatomt, där man kan hänga upp en ca 31 meter lång tråd. Den 10,36 meter långa stegen fungerar som en 1:1 impedanstransformator. Vissa färdigköpta antenner har en kopplingsenhet i porslän mellan bandkabel och koaxialkabel. Många har uppfattat att det är en balun, vilket är helt felaktigt.

Utrymmet medger inte att jag visar strålningsdiagram för alla frekvenser. Jag skall istället med text förklara

strålningen på de lägre frekvenserna.

3,5 MHz. På detta band formar dipolens båda halvor plus ca 5,18 meter av stegen en halvvågs dipol.

7 MHz. Dipolen plus 4,87 meter av stegen fungerar som en delvis vikt "två halvvågor i fas"-antenn som ger ett strålningsdiagram med något skarpare lobmönster än en halvvågsdipol.

Om tillräckligt utrymme inte finns för en rak tråd på 31,1 meters längd, så kan upp till tre meter i varje ända hänga rakt ner eller i annan lämplig riktning utan att det försämrar antennens effektivitet.

Stegen (Anpassningssektionen). Om man använder 300 ohms bandkabel rekommenderas typen med hål mellan ledarna som ger mindre förluster. Louis hade i sin konstruktion tänkt en steg med 5 cm avstånd mellan ledarna. Använder vi bandkabel måste man ta hänsyn till våghastigheten för elektrisk resonans på 14,15 MHz. Då blir den mekaniska längden 9,3 meter.

Med risk att bli ovän med många, som anser att denna antenn är en stor kompromiss, återstår ändå faktum att 35 procent av dem som är aktiva på HF-bandet använder just denna antenn. ■

Kjell Nerlich

Teknik

FRO:s kompetens för civila uppdrag måste stärkas

FRO:s civila verksamhet hämmas fortfarande ofta internt av bristande kunskap och förståelse för verksamheten, lågt engagemang och intresse för utbildning. Följden blir en långsam kompetensuppbyggnad, detta trots att FRO-förbunden faktiskt har ansvar även för den civila delen.

Så skriver det sambandsutskott (Gunnar Unger, Jan Lennström, Göran Spetz), som på centralstyrelsens uppdrag utrett hur det civila engagemanget i FRO ska kunna utvecklas under de närmaste fyra åren.

FRO har hittills arbetat med målet att det är viktigt att de avdelningar som finns närmast kommunerna, också ska vara de som tar kontakt och arbetar upp en samverkan.

Resonemanget är teoretiskt rätt, men fungerar inte så bra i praktiken. Ofta finns inte tillräcklig kompetens och resurs i en avdelning för att ta ansvaret för hur det lokala arbetet ska initieras. Tyvärr finns också exempel på förbund där viljan alternativt förmågan att arbeta med de civila frågorna saknas.

Därför måste FRO under de kommande åren genomföra ett program som gör att organisationen verkligen blir ett sambandsstöd till samhället vid kriser och extra ordinära händelser.

Lev upp till FRO:s löfte

Enkelt uttryckt handlar det om att leva upp till den devis som ska känneteckna FRO: "radio, tele och data i samhällets tjänst".

Inom ett län gäller det att kunna etablera både analogt talsamband via handstationer och textöverföring

på VHF/HF. Det är förbunden som ska hjälpa avdelningarna att få fart på samarbetet.

Senast 2010 ska alla länsstyrelser ha haft kontakt med FRO och behoven av sambandsstöd ska vara kartlagt. 2012 ska, enligt sambandsutskottets förslag, FRO-förbunden ha haft kontakt med minst 200 av landets 290 kommuner.

Detta kräver såväl utbildning, engagemang som handlingsplaner för att bli verklighet.

Resurser och kompetens är idag ojämnt fördelade inom FRO och mycket talar för att en regional organisation behövs för att klara utvecklingsarbetet.

Sex nya regionala sambandsgrupper

Utskottet föreslår att sex regionala sambandsgrupper med 5-10 personer organiseras. I dessa grupper ska det finnas signalister som kan klara sambandsuppdrag med kort varsel.

FRO:s lokala förutsättningar att fungera som bas för en sambandsgrupp ska vara avgörande för valet av lokalisering. Här föreslås Boden, Härnösand, Västerås, Flen, Herrljunga och Helsingborg. Som tidigare ska enskilda signalister teckna avtal med FRO och därmed ingå i en regional resursgrupp.

Sambandsgrupperna disponerar materiel i form av materielpooler. Det administrativa ansvaret läggs på för-

bund i de orter där grupperna lokaliseras. Samråd med aktuella förbund kommer att ske före definitivt beslut.

Ansökningar om rikstilldelning av civila frekvenser på 70, 160 samt 400 MHz har i ett första skede avslagits av PTS. Eventuellt kommer ansökningarna att ändras till regionala frekvenser. Vid ett första möte med PTS beslöts att PTS gör en förnyad detaljanalys av FRO:s behov.

FRO disponerar dessutom militära frekvenser på 40, 70 samt 160 MHz, vilka dock endast får disponeras för civil trafik vid extraordinära händelser.

Ny utbildning

En ny KU-utbildning föreslås till MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, med specifik inriktning på användning av olika civila radiosystem. Här ingår även kunskap om de system som användes av räddningstjänst och polis.

Sambandsutskottet framhåller också vikten av att man verkligen säljer in det nya konceptet till förbund och avdelningar. Inte minst med tanke på de tidigare svårigheterna att förankra den civila verksamheten hos många förbund krävs en tung insats från centralt håll.

Finansieringen av materielen tror sambandsutskottet ska kunna ske bland annat genom anslag från MSB. En första sondering fick ett positivt gensvar. En fullt utbyggd verksamhet på sex enheter kostar omkring 200 000 kronor.

Centralstyrelsen beslöt vid decembersammanträdet att godkänna förslaget och att det ska introduceras omgående. För genomförande och tillsättning av nödvändiga arbetsgrupper beslöts också att starta ett projekt som fått namnet *Civsam*. Till projektledare har utsetts Gunnar Unger.

Representanter från samtliga förbund har kallats till möten i Härnösand, Jönköping och Örebro under mars-april för samråd och information om projektet. ■ Eva Neveling

”
Målet är att FRO ska vara ett sambandsstöd till samhället vid kriser och extraordinära händelser

Länsstyrelsen visade upp senaste nytt för FRO Halland

FRO Halland gjorde ett studiebesök hos beredskapsenheten vid länsstyrelsen i Halland i mitten av januari. Där har kärnkraftsberedskapen högsta prioritet eftersom kärnkraftverket Ringhals ligger mitt i länet. Ringhals är Nordens största elproducent och står för en femtedel av all el som används i Sverige.

Kjell-Arne Jonson och Ulla-Britt Petersson på beredskapsenheten tog emot FRO:arna. Förutom kärnkraftsberedskapen arbetar man även med samhällets skydd och beredskap vid kris och höjd beredskap.

Länsstyrelsens kommunikation med andra myndigheter är viktig och därför har man installerat sambandsutrustning med all tänkbar modern utrustning av senaste tillverkning inom telefoni, radio, datorer, videokonferenser samt reservkraft.

– Kjell-Arne och Ulla-Britt berättade om hur mycket mer sårbart samhället är i dag än förr i tiden. Det mesta som tillverkas i dag kräver specialistkunskaper och är allt mer i behov av el för att kunna fungera. Detta gör att människor får det allt svårare att klara sig vid olika slag av kriser som drabbar samhället, berättar Kjell Lennartsson, ordförande i FRO Varberg och handläggare för civila uppdrag vid FRO Halland.

FRO:arna fick också titta på Vat-

Ledningsrummet vid länsstyrelsen i Halland, där landshövdingen, räddningsledare, vakthavande beslutsfattare, polischef och andra chefer från olika myndigheter leder verksamheten vid en extraordinär händelse. (Foto Länsstyrelsen)

tenfalls radio som är ett gammalt men säkert radiosystem. Detta var den enda radio- och telekommunikation som fungerade mellan länsstyrelsen, Räddningstjänsten och Ringhals när stormen Gudrun drog in över Hallandskusten för några år sedan. Fortfarande kommer det till användning när det ordinarie telenätet inte fungerar.

– Det här besöket var givande och vi hoppas kunna etablera ett samar-

bete med länsstyrelsens beredskapsenhet inom den närmaste framtiden, säger Kjell.

– FRO kan erbjuda sina tjänster som till exempel att hjälpa till med tele- och radiokommunikation vid olika händelser som drabbar samhället. Dessutom kan den ordinarie personalen behöva hjälp med extra bemanning vid kriser som blir långvariga. ■

Eva Neveling

Upprop från valberedningen

FRO centrala valberedning hade den 18 januari sitt första möte i Borås. Det är visserligen fortfarande långt till nästa riksstämman i slutet på maj 2010, men vi vill gärna be alla medlemmar att börja fundera på lämpliga kandidater till nästa centralstyrelse.

Valberedningen har satt ihop en önskvärd profil: "Förnyring och gärna kvinnligt deltagande ser valberedningen som positivt. Viktigast är

att centralstyrelseledamoten ska vara visionär och jobba för organisationens bästa på lång sikt.

Verksamheten i FRO vilar på tre grundstenar: uppdrag från Försvarsmakten, stöd till samhället och egen föreningsverksamhet. Alla tre är viktiga och ska behandlas på likvärdigt sätt av centralstyrelsens ledamöter.

Förbunden är tyngdpunkten i verksamheten i FRO. En centralstyrelsele-

damot ska alltid prioritera förbundens behov av stöd och hjälp i verksamheten."

Du kan redan nu skicka in synpunkter och förslag till nomineringar@fro.se

Valberedningen, ordinarie

Göran Spetz, sammankallande
Helena Larsson, Kenneth Wassberg,
Bosse Alväng

Ersättare

Ulf Lindström, Kent Ahlqvist, Karl-Erik Lind, Jan Broddesson. ■

Göran Spetz

Radiostationer

Puxing-777 PX-777

Detta är en liten handapparat som ger 1 eller 5 W uteffekt. Radion har de flesta funktioner som kan behövas för FRO-trafik och är CE märkt.

I satsen ingår:

- Gummiantenn 67 – 72 MHz
- Laddare 150 – 174 MHz
- Extra batteri 440 – 450 MHz
- Bältesclips
- Hörtelefon med PTT
- Adapter till BNC

PX 777

SoonTone ST-5189

Detta är en 25 W mobilstation med 200 kanaler och 5-ton CCIR. Finns i versioner för banden 32- 49 MHz, 66 - 88 MHz och 135 – 175 MHz.

ST-5189

SoonTone ST-5188

Detta är en 50 W mobilstation med 100 kanaler och DTMF. Kan programmeras utan dator. Har 1750 Hz ton.

Finns för 136 – 174 MHz och för 400 – 490 MHz.

ST-5188

Duplexfilter trimmat för FRO rikspar

Duplexfilter

Antenner

Vårgårda vertikal dipol finns för 140 - 150 MHz
150 - 160 MHz och 160 – 170 MHz

Magnetantenn kan kapas för 66 – 500 MHz
med 3 m coax, BNC, samt UHF-kontakt

Strömförsörjning

SBC 8168, 12V 5A, Intelligent trestegs laddare för blybatterier

SBC-2120, 12 V 20 A, Intelligent trestegs laddare och nätaggregat

SBC-2130, 12 V 30 A, Intelligent trestegs laddare och nätaggregat

Spänningsomvandlare 12 VDC till sinusformad 230 VAC, 300 W och 600 W

SBC-2120

FRO Inköps- förmedling

kan nu erbjuda följande materiel. Samordnade beställningar görs ca fyra gånger per år.

Intresserade medlemmar kontaktar sina avdelningar eller förbund, som sammanställer beställningar till FRO Inköpsförmedling.

För tekniska data och priser gå till

www.materiel.fro.se

**FRO Inköpsförmedling,
Sibbared Östergården
524 96 LJUNG**

Tfn: 033-26 70 47

Fax: 033-13 88 71

Mobil: 070-663 45 40

E-mail: goran.spetz@fro.se

Landet Runt

IT-säkerhetskursen i Norrköping lockade många deltagare. Bakre rader: Pär Caesar, Marie Widén, Sven Westlund, Elisabet Lundgren, Rolf Ericsson. Främre raden: Torbjörn Karlsson, Tommy Olsson. (Foto Håkan Augustsson)

IT-säkerhetskurs populär i Norrköping

Under två lördagar i januari ordnande FRO Norrköping utbildning inom IT-säkerhetsområdet.

I första dagen ingick grunder i informationssäkerhet, nätverksbegrepp, introduktion till Linux, kryptering samt e-post. Andra lördagen diskuterades anonymitet, hot, hur en hacker jobbar, trådlösa nätverk och hur man skyddar sig.

Även praktiska moment ingick. Deltagarna provade bland annat att kryptera ett USB-minne, skicka krypterad e-post, sätta upp trådlösa nätverk samt skydda dessa. Flera tips om program för att testa och felsöka sin dator gavs under kursen.

14 deltagare både från egna avdelningen men också från närliggande hade kommit för att delta i denna

aktivitet. De som hade egen laptop använde den vid de praktiska övningarna eller också jobbade man två och två.

En tanke med kursen var att ge deltagarna en aha-upplevelse. Troligen var det många som åkte hem och uppdaterade sitt Windows operativsystem med de senaste säkerhetsfixarna (patcharna). Framför allt efter att ha sett hur en hacker kan jobba och på vilket sätt de kan ta sig in i datorerna.

Deltagarna fick själva bekosta resor och lunch medan avdelningen bjöd på kaffe, fikabröd samt två intressanta heldagar.

I Norrköping är man glad att det går att ordna föreningsaktiviteter som inte kostar så mycket och att deltagarna kommer om det är något intressant som erbjuds.

En fristående fortsättning har redan börjat att diskuteras. Vi får se vad framtiden för med sig och vad medlemmarna vill. ■

Fredrik Andersson

Radiorek från hemmet

FRO Elfsborg gjorde en radiorek i Göteborgsregionen i januari. Syftet var att testa den nybyggda repeatern och dess täckningsområde.

Nytt för den här gången var att alla med egen anrops-signal och som är medlemmar i förbundets träningsnät kunde vara med, till och med hemifrån. På så sätt kunde man få rapporter från ett stort område på en gång och med många deltagare.

Det var också möjligt att bara vara med och lyssna och återrapportera via mejl till övningsledaren hur man upplevde utsändningarna.

– Vi är nöjda med resultatet. Dessutom slog vi rekord i antal deltagare den här gången, säger Christer Nygren, som ansvarade för försöket. ■

Pekka Hakkarainen

Ny mötesplats på nätet för frivilligintresserade

Frivilligforum.se är en mötesplats på nätet som ger frivilliga praktiker inom samhällets säkerhet och krisberedskap möjlighet att utbyta kunskaper och erfarenheter. Forumet har utvecklats och administreras av Civilförsvarsförbundet, men står

öppet för medlemmar i alla ideella organisationer som med kvalitet och uthållighet bidrar till samhällets krishanteringsförmåga.

Här diskuteras i första hand inte organisationsinterna frågor utan främst frågor som kan vara av gemensamt

intresse, såsom erfarenheter från övningar och skarpa insatser i kriser, myndighetskontakter, utbildning, utrustning och så vidare.

Gå gärna med och delta i diskussionerna du också! Forumet är nu under utveckling.

Har du idéer eller frågor får du gärna kontakta Patrik Vuorio, patrik.vuorio@civil.se. ■

Patrik Vuorio

ELDSJÄLAR BEHÖVER STÖD AV VARANDRA

Är det så? Eller tycker du att ensam är stark? Diskutera på www.frivilligforum.se. Webbplatsen för dig som är frivillig inom samhällets säkerhet, krisberedskap och krishantering.

 frivilligforum.se

Så här marknadsför Civilförsvarsförbundet den nya mötesplatsen på nätet för frivilligintresserade.

Landet Runt

Biljard i Kristianstad

Det är viktigt att bara ha roligt ihop.

FRO i Kristianstad började som vanligt vårterminen med att spela biljard tillsammans.

Vi delades upp på de fyra bord vi beställt och i en timme jagade vi bollar på bordet och försökte få dem i hålen. Ibland lyckades det och glädjen var stor. Oftast rullade bollen förbi det tänkta hålet men skratten var många och hjärtliga. Ingen vinst och ingen förlust, bara en timme skoj ihop. ■

**Text och foto:
Lillemor Bohlin**

FRO Kristianstad inledde säsongen med en timmes skoj runt biljardborden. Här har Patric Bohlin många kulor att välja på.

Samla signaler i SL-jakten

Vi arrangerar en SL-jakt, där alla amatörstationer (även våra SL) skall samla så många SL-signaler som möjligt. När man kört en SL-station så registrerar man sig på en hemsida på FRO server.

Idén är lånad från den kommunjakt som nu pågår mycket aktivt på amatörbanden och engagerar många amatörer. Detta borde ge oss verklig anledning till att aktivera så många som möjligt av våra SL-signaler och även de militära förbandens SL-signaler.

Mer detaljinformation kommer inom kort från sambandsutskottet. ■

Göran Spetz

Bataljonen samlad för utbildning till Tyr-operatörer. (Foto Bo Eriksson)

FRO stöttar hemvärnet med simulatorhjälpmedel

För andra året i rad erbjöd Försvarsmakten den 5 - 7 december 2008 sina modernaste utbildningshjälpmedel till utvalda hemvärnsförband i Sverige.

FRO Södermanland hade fått uppdraget att ställa upp med datorvan personal att utbildas till operatörer på simulatorsystemet **Tyr**. Fyra FRO-are och en stabslotta startade sin utbildning tidigt på fredagsmorgonen.

På grund av kort varsel kunde bara en tillfälligt sammansatt bataljonsledning från Södermanland erbjudas plats i ledningsträningsanläggningen (LTA) hos Ledningsregementet i Enköping. Förutom från Södermanland deltog bataljonsledningar från Dalarna, Gävleborg, Norrbotten, Södermanland och Örebro län.

Tidigt på lördagen började spelet där en övande kompanichef tillsam-

mans med spelledningen och **Tyr**-operatörerna genomförde inspel, som bataljonsledningarna sedan fick reagera på. Spelet fortsatte oavbrutet fram till söndag förmiddag då utvärderingar tog vid.

Ledningsträning har förekommit tidigare i Sverige, men då i första hand för styrkorsomska opererautomlands. De internationella övningarna Viking 05 och Viking 08 är exempel på hur datorkraft kan göra utbildning och övning mer realistiska.

Träna informationshantering

Nu har alltså turen kommit till hemvärnet. För första gången fick bataljonsledningar tillfälle att träna på informationshantering, samband, stabstjänst, orderskrivning och mycket annat, som måste fungera för att förbandet ska kunna leva upp till sitt åtagande att kunna skydda Sveriges befolkning.

Systemet består av flera olika delar, bland annat karthantering, simulering, orderhantering och lägespresentation.

Hos bataljonsledningarna rådde tidvis stor stress. Meddelanden kom till exempel från kompanichefer, som satt tillsammans med **Tyr**-operatörer i "Spelhålan", underrättelserna bearbetades och sammanställdes och resulterade i order och överväganden som sedan med hjälp av telefon, datorstött radio m.m. skickades till olika aktörer.

Tyr-operatörerna, som arbetade under natten, kunde med olika kommandon få de elektroniska kartorna att utföra förflyttningar, störningar och andra realistiska moment samtidigt som lägeskartorna uppdaterades.

Blev skillnaden mellan spelet och resultatet alltför stort kunde spelledningen sakta klockan, backa eller göra ett stopp för att rätta till avvikelser. På söndagsmorgonen var det många som var trötta och litet slitna men samtidigt väldigt nöjda med resultaten. De nyutbildade **Tyr**-operatörernas första fråga efter avslutad övning var när nästa grupp av hemvärnsbataljoner skulle övas. ■

Bo Eriksson